

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/1428/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613222974
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6613222974.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a Mgr. Dušana Ďuriana v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, proti odporkyni B. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., Q. II XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, zastúpeného JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom Dobrovičova 13, 811 09 Bratislava, v konaní o zaplatenie 505,87 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 13C/79/2014-30 zo dňa 30.06.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .
Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh na uloženie povinnosti odporkyni zaplatiť navrhovateľovi 505,87 Eur s príslušenstvom a náhradu trov konania z titulu revolvingového úveru, poskytnutého na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200022501 zo dňa 01.06.2009, na základe ktorej poskytol odporkyni úver vo výške 929,43 Eur, ktorý sa zaviazala spolu s úrokom splácať v 30 mesačných splátkach po 56,79 Eur. Na základe žiadosti odporkyne sa účastníci dohodli na odklade splátok č. 18, 19, 20; tieto sa zaviazala splatiť ako splátky č. 49, 50, 51; neskôr požiadala odporkyňa o ďalší odklad splátok, a preto uzavrel navrhovateľ s ňou dodatok ku zmluve, v ktorom sa dohodli na odklade splatnosti splátok č. 39 a 40. Za odklad splatnosti splátok sa odporkyňa zaviazala zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú odmenu vo výške 113,58 Eur; uvedené splátky sa zaviazala splatiť ako tzv. odložené splátky č. 52, 53, 54, 55 v zmysle nového splátkového kalendára, ktorý má tvoriť prílohu tejto zmluvy ako jej neoddeliteľná súčasť. V súlade s ustanovením zmluvy poskytol navrhovateľ odporkyni revolving dňa 28.06.2010 vo výške 1 022,22 Eur, ktorý sa zaviazala splatiť v 18 mesačných splátkach po 56,79 Eur v termínoch splatnosti podľa nového splátkového kalendára; dostala sa však do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke 17; do uplatnenia práva navrhovateľa podľa §565 Občianskeho zákonníka t.j. do okamžitej splatnosti úveru, napokon zaplatila len sumu 2 142,23 Eur. Pretože bola v omeškaní so splátkou č. 43 viac ako 3 mesiace a navrhovateľ podľa §565 OZ úver zosplatnil, odporkyňa mala zaplatiť sumu neuhradených splátok vo výške 697,27 Eur dňa 24.04.2013; túto sumu neuhradila ani čiastočne.

Okresný súd konštatoval, že v zmysle bodu 5 zmluvy - Údaje o požadovanom revolvingovom úvere, dlžník žiada veriteľa o poskytnutie úveru (úverového limitu) vo výške 929,43 Eur, pri splatnosti úveru v počte 30 splátok, splatných vždy k 18. dňu v mesiaci, pričom výška mesačnej splátky vrátane úroku predstavuje 56,79 Eur pri predpokladanej RPMN za úver 68,81 %, ročnej úrokovej sadzbe úveru 68,81

%, priemernej RPMN za úver 40,61 %, pri poskytnutej čiastke revolvingu 460,03 Eur a predpokladanej RPMN 58,69 % a úrokovej sadzbe 67,52 %. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi v zmysle Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8200022501 vyplývajú údaje o schválenom úvere, podľa ktorých schválená výška úveru predstavuje 929,43 Eur, splatnosť úveru je 30 mesiacov pri mesačnej splátke 56,79 Eur, dátum splatnosti prvej splátky je 18.07.2009 a dátum poslednej splátky 18.12.2011; celková výška úveru je vyjadrená sumou 929,43 Eur, pričom RPMN úveru je uvádzaná ako priemerná hodnota RPMN, platná ku dňu podpísania zmluvy o revolvingovom úvere 40,61 % a RPMN úveru ako 64,97 %. Schválená výška revolvingu predstavuje 510,23 Eur, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu sumou 510,23 Eur pri výške mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu 56,79 Eur, RPMN po vykonaní revolvingu predstavuje 55,37 %. Úverový limit je 929,43 Eur, zmluvná odmena za poskytnutie úveru 866,43 Eur, zmluvná odmena za poskytnutie každého revolvingu 92,01 Eur, ročná úroková sadzba 68,82 % a ročná úroková sadzba revolvingu 67,53 %. Z prehľadu čerpania úveru, predloženého navrhovateľom (č.l. 10 spisu) vyplýva, že odporkyňa čerpala sumu 1247,27 Eur pri vyplatenej sume 837,42 Eur, pričom mala zaplatiť celkom 2 333,63 Eur.

Okresný súd za použitia §37 ods.1, §52 ods.1,2,3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, účinného ku dňu 01.06.2009 (ďalej len „OZ“), §4 ods.1,2,3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, účinného ku dňu 01.06.2009 uzavrel, že pojmovým znakom revolvingového úveru je možnosť dlžníka čerpať úverové prostriedky do určitého úverového rámca (limitu), ktorý úver môže čerpať aj opakovane do predmetnej výšky za predpokladu, že splátkami úveru, ktoré realizuje, tento úverový limit každomesačne do jeho výšky doplní. Z obsahu zmluvy predloženej navrhovateľom je zrejmé, že odporkyňa mal byť poskytnutý úver, resp. úverový limit tak, ako je to uvedené v bode 5. úverovej zmluvy, vo výške 929,43 Eur, následne však mala byť poskytnutá suma revolvingu len vo výške 460,03 Eur. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi vyplýva, že schválená výška úveru predstavuje 929,43 Eur, ale schválená výška revolvingu je len 510,23 Eur. Úverová zmluva uvádza RPMN za úver vo výške 64,97 %, následne však RPMN po vykonaní revolvingu predstavuje 55,37 %. Bez povšimnutia nie je možné ponechať ani skutočnosť, že mal byť poskytnutý úver vo výške 929,43 Eur, z ktorého je však odpočítaná zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu vo výške 562,27 Eur. Tieto uvedené údaje sú nejasné, nezrozumiteľné pre bežného občana, nie je ani súdu zrejmé, v akej výške bol poskytnutý úver, či sa v skutočnosti jednalo o revolvingový úver, pretože mechanizmus splácania úveru 929,43 Eur nasvedčuje skôr poskytnutiu tzv. klasického úveru, čomu nasvedčuje aj čerpanie úveru, ktorý odporkyňa čerpala dňa 01.06.2009 jednorázovo. Súd považoval uzatvorenú zmluvu vzhľadom na nejasnosť a nezrozumiteľnosť zmluvných dojednaní ohľadom výšky úveru, resp. úverového limitu, ako aj výšky RPMN za neplatnú podľa §37 OZ. Odporkyňa prijala celkom plnenie vo výške 1247,27 Eur (navrhovateľ uvádza sumu 2142,23 Eur v návrhu, čo nekorešponduje karte klienta na č.l. 10 spisu), pričom uhradila splátkami sumu 2333,63 Eur (navrhovateľ mylne uvádza 2142,23 Eur), teda zaplatila viac, ako na základe úverovej zmluvy obdržala. Preto súd návrh na začatie konania ako nedôvodný zamietol, pretože nevidel ani dôvod na vrátenie uplatnenej sumy v zmysle zásad o vydaní bezdôvodného obohatenia titulom plnenia z neplatnej zmluvy, keďže odporkyňa splatila viac ako prijala.

Aj v prípade, ak by zmluva o úvere, ktorá bola predložená navrhovateľom, bola zmluvou platnou, súd poukázal na ustanovenia zmluvy, upravujúce ročnú priemernú mieru nákladov (RPMN), ktoré sú uvedené nezrozumiteľným, nejasným a mätúcim spôsobom a nekorešponujú zákonnej povinnosti uviesť RPMN v predmetnej úverovej zmluve nepochybne jasným a zrozumiteľným spôsobom. Preto zmluvu možno považovať za zmluvu, kde RPMN uvedená nie je, a teda sa jedná o úver bez poplatkov a bezúročný v zmysle §4 ods. 3 z.č. 258/2001 Z.z..

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa §142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“) a úspešnej odporkyni náhradu trov konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy v konaní nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie podľa §205 ods. 2 písm. a/, c/, d/, f/ v spojení s §221 ods.1 písm. f/ a h/ O.s.p. z dôvodu nesprávnych záverov súdu. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a návrhu navrhovateľa vyhovel v celom rozsahu a priznal navrhovateľovi náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania, alebo aby rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Záver súdu o nezrozumiteľnosti zmluvy a jej neplatnosti považuje navrhovateľ za predčasný, súd neúplne a nesprávne zistil skutkový stav. Pre zisťovanie obsahu každého právneho úkonu platí, že sa vykladá podľa pravidiel §35 ods. 2 OZ; žiaden zákon v podobe kogentnej úpravy neurčuje, čo je revolvingový úver, ako majú byť stanovené podmienky čerpania úveru a čerpania revolvingu. To je vždy vecou dohody zmluvných strán v zmysle princípu zmluvnej slobody podľa §2 ods. 3 OZ. V rámci

záväzkového vzťahu došlo na základe uzavretej zmluvy len k poskytnutiu úveru a odporkyňa svoj záväzok nesplnila. Navrhovateľ v konaní tvrdil, že vyplatil peňažné prostriedky ako úver a odporkyňa ich nevrátila za dohodnutých podmienok; týmito skutočnosťami sa ale súd vo svojom rozhodnutí nezaoberal. Ani podľa rozsudku nemožno zistiť, v čom je zmluva nezrozumiteľná. Rozhodnutie okresného súdu je teda aj nepreskúmateľné.

Odporkyňa sa k odvolaniu nevyjadřila.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ho ako vecne správny potvrdil.

V zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že okresný súd vec správne skutkovo aj právne posúdil; rozhodnutie okresného súdu zodpovedá zistenému skutkovému stavu, vyplývajúcejmu z listín, doložených v spise okresného súdu a je dostatočne odôvodnené (§157 O.s.p.). Okresný súd rozhodol vo výroku správne; odvolací súd sa s jeho výrokom stotožňuje, a k odôvodneniu ešte dodáva: už z návrhu navrhovateľa vyplýva, že sa domáha vrátenia revolvingového úveru; preto je nesprávne tvrdenie odvolateľa, že nikdy netvrdil túto skutočnosť; aj listinné doklady, predložené k návrhu, túto skutočnosť potvrdzujú. Podľa krajského súdu je vylúčená akákoľvek polemika o platnosti predmetnej zmluvy aj vzhľadom na to, že dlžník Žiadosť/Zmluvu podpísal dňa 29.05.2009 a veriteľ Žiadosť/Zmluvu podpísal dňa 01.06.2009, kedy následne resp. až vtedy do zmluvy doplnil konkrétne údaje o schválenom revolvingovom úvere (bod 6.); takúto zmluvu o revolvingovom úvere nemožno považovať za riadne a platne uzavretú. Údaje o schválenom úvere v čase, kedy Zmluvu o revolvingovom úvere podpisovala odporkyňa, vôbec neboli obsahom zmluvy, preto ich odporkyňa ako dlžník písomne akceptovať nemohla. Z toho možno jednoznačne vyvodiť, že odporkyňa dňa 29. 05. 2009 podpísala iba Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, teda návrh na uzavretie zmluvy. Revolvingový úver pri podpise zmluvy odporkyňou nebol navrhovateľom individualizovaný všetkými podstatnými náležitosťami z hľadiska zákona o spotrebiteľských úveroch. Nové údaje, obsah bodu 6., alebo takéto vyjadrenie navrhovateľa smerom k odporkyni predstavuje nový návrh na uzavretie zmluvy, kde nebolo preukázané, či odporkyňa takýto nový návrh akceptovala. Súhlas navrhovateľa s revolvingovým úverom je len jednostranný úkon, ktorý nie je zmluvou a neobsahuje dohodu strán o výške úveru, o splátkach, o výške úroku a ani iných náležitostiach spotrebiteľského úveru.

Nedostatok písomného prejavu vôle odporcu byť účastníkom záväzkového vzťahu za určitých konkrétnych podmienok úveru zákon sankcionuje neplatnosťou právneho úkonu. Účastníci neuzavreli platne Zmluvu o revolvingovom úvere aj z tohto dôvodu. Tento nedostatok zmluvy nemožno zhojiť ani aplikáciou §4 ods. 3 písm. a) z.č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, s poukazom na to, že na základe takejto zmluvy bol spotrebiteľovi poskytnutý spotrebiteľský úver a úver začal čerpať. Teda ani v spise doložené „Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 01.06.2009“, a to bez ohľadu na skutočnosť, či obsahuje všetky obligatórne náležitosti, predpísané zákonom o spotrebiteľských úveroch pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere, nemožno považovať za uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere; oznámenie je iba jednostranný úkon veriteľa smerovaný k dlžníkovi, ktorý nie je súčasťou dvojstranného právneho úkonu účastníkov - Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere.

Tieto skutočnosti potvrdzuje aj text odsekov 1. a 2. bodu 2. Všeobecných zmluvných dojednaní navrhovateľa; podľa týchto niet pochyb o tom, že pre platnosť zmluvy o revolvingovom úvere z hľadiska jej formy sa v danom prípade vyžaduje písomná forma; takto si to vymienil Veriteľ v bode 2.1. Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., kde je uvedené, že sa uzatvára na formulári Veriteľa, ktorý je zároveň žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru, aj zmluvou o revolvingovom úvere. Pre vznik zmluvy sa vyžaduje podpis oboma zmluvnými stranami, teda dlžníkom a veriteľom, prípadne aj spoludlžníkom.

Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že na základe písomnej žiadosti dlžníka došlo k úprave splátkového kalendára (26.10.2012).

Tvrdenia navrhovateľa v odvolaní, že odporkyni vlastne ani neposkytol revolvingový úver, ale klasický úver, sú nepravdivé, ako to vyplýva z listinných dokladov i samotného návrhu, založených v spise práve navrhovateľom.

Súd prvého stupňa teda správne návrh ako nedôvodný zamietol.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok okresného súdu s poukazom na §219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil, a to i vo výroku o trovách konania, osobitne odvolaním nenapadnutého.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa §224 ods. 1 O.s.p. v spojení s §142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov, potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Odporkyňa bola v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešná a vzniklo jej voči neúspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov konania; keďže však návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania nepodala a ani jej žiadne trovy konania zo spisu nevyplývajú, odvolací súd jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

V odvolacom konaní (do 31.12.2014) vstúpil do konania vedľajší účastník; z tohto dôvodu je uvedený v záhlaví rozhodnutia krajského súdu na strane odporkyne, ktorú v konaní mieni podporovať. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.